

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЕОЛОГІЯ ЗАГАЛЬНА ТА ІСТОРИЧНА**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	Е “Природничі науки, математика та статистика”
Спеціальність	Е4 “Науки про Землю”
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	обов’язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Геологія загальна та історична» для здобувачів вищої освіти галузі знань Е «Природничі науки, математика та статистика» спеціальності Е4 «Науки про Землю», освітньої програми «Географія».

Укладач: Микита Михайло Михайлович, доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 13 від «2» червня 2025 р.

Завідувач кафедри М. Салюк Мар'яна САЛЮК

Схвалено методичною комісією географічного факультету

протокол № 11 від «27» червня 2025 р.

Голова методичної комісії Л. Потіш Людвиг ПОТІШ.

© Микита М.М., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5,1 самостійної роботи студента – 5,3	II	II
	Лекції:	
	38 год.	14 год.
	Практичні (семінарські):	
	-	
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	28 год.	6 год.
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	69 год.	115 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Геологія загальна та історична» є вивчення внутрішньої будови Землі, ендегенних й екзогенних процесів, основних структурних елементів земної кори та закономірностей їх розвитку.

Завдання:

- оволодіння теоретичними знаннями з наступним закріпленням їх на лабораторних роботах та застосування при польових дослідженнях;
- здатність аналізувати мінерали, гірські породи та знати їхній генезис;
- розуміти закономірності геологічних процесів, та типи відкладів;
- розглядати зв'язок геологічних процесів зовнішньої та внутрішньої динаміки, а також сучасних свідчень про геологічну будову Землі, та процеси, що її змінюють, у тому числі і техногенного плану;
- ознайомитися із методикою польових обстежень, технікою виконання аналітичних досліджень, використання результатів досліджень для об'єктивної оцінки стану навколишнього середовища;
- виявляти фактори, що визначають формування сучасного рельєфу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.

ЗК 11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК 1. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему.

ФК 2. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер.

ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.

ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер.

ФК 5. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.

ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.

ФК 8. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати.

ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

ФК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні їм процеси.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Геологія загальна та історична» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Географія»:

ОК 6 “Фізика з основами геофізики”.

ОК 7 “Хімія з основами геохімії”;

ОК 16 “Загальне землезнавство”.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Географія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання (РН):

Програмні результати навчання	Шифр РН
Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.	РН 1
Використовувати усно і письмово професійну українську мову.	РН 2
Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю.	РН 4
Вміти проводити польові та лабораторні дослідження	РН 5
Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер.	РН 6
Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.	РН 7
Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.	РН 8
Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.	РН 9
Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.	РН 10
Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.	РН 11
Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.	РН 15
Застосування набутих знань, умінь і практичних навичок для з'ясування стану раціонального використання природних ресурсів території та її соціально-економічного розвитку із використанням місцевих ресурсів.	РН 16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Геологія загальна та історична»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр
Здобувач повинен знати теорію предметної області, зв'язок геології загальної та історичної з іншими географічними науками, уміє оперувати базовими поняттями з дисципліни.	РН 1
Знати модель внутрішньої будови земної кулі та земної кори, методи їх дослідження; суть ендегенних та екзогенних процесів та їхній зв'язок із структурами земної кори та географічними умовами території, генетичні типи відкладів.	РН 6, 8
Володіти знаннями про геологічну історію Землі та таксономічні одиниці геохронологічної шкали; знати класифікації, діагностичні властивості мінералів та гірських порід, особливості їх походження, поширення та використання.	РН 7, 10
Пояснює зміни, які відбуваються у рельєфі планети, пов'язані з ендегенними та екзогенними чинниками, визначає наслідки таких змін.	РН 6
Володіти методикою польових геологічних обстежень і уміти пояснювати геологічні процеси і явища у взаємозв'язку з природними умовами.	РН 5, 15
Володіти знаннями про магматичні, осадові та метаморфічні породи; визначати типи та класи мінералів; визначати фізичні властивості мінералів та гірських порід; діагностувати мінерали та гірські породи, що вивчалися протягом року на лабораторних заняттях.	РН 5, 8

Уміти читати геологічну карту та визначати характер залягання гірських порід; здійснювати побудову геологічних розрізів та описувати їх.	РН 4, 15
Визначати мінерально-петрографічні та геологічні характеристики природних об'єктів, діагностувати основні геологічні процеси на місцевості, подавати рекомендації щодо зменшення їх негативного впливу на довкілля, розвивати відповідальне ставлення до природи; використовувати ці навички у професійній діяльності.	РН 11, 16

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методами навчання є: словесні (лекція, пояснення, бесіда, розповідь, інструктаж), практичні (лабораторні роботи), наочні методи (спостереження, ілюстрації).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточне усне опитування;
- модульне опитування;
- завдання на лабораторних заняттях;
- лабораторний контроль;
- спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю студентів;
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання лабораторних робіт, усне опитування на лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота з тем змістовного модуля.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен у формі усної перевірки знань.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	СР	45	100
5	5	5	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... – теми лабораторних робіт

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	СР	45	100
5	5	5	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... – теми лабораторних робіт

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	7	45	7	45
Реферат (СРС)	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	45	1	45
Разом	9	100	9	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Геологія загальна та історична» проводиться двічі на семестр, згідно розкладу модульних контролів визначених навчальною частиною в межах годин, які відведені на лабораторні заняття. До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які виконали і захистили усі лабораторні роботи. До початку модульної контрольної роботи здобувачі мають мати поточні підсумкові бали за лабораторні роботи, а також самостійну роботу. Здобувач, який з поважних причин (якщо це підтверджено документально) пропустив лабораторні роботи, повинен їх відпрацювати та захистити.

Виконання модульної контрольної роботи передбачає надання відповідей на три теоретичних запитання, які максимально оцінюються по 15 балів за кожне. Максимальна кількість балів одержаних під час контрольної роботи становить 45.

Перескладання підсумкового модульного контролю здобувачами освіти, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці (менше зазначеної в п.5), проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються. Здобувачі освіти, які не були присутні (з поважних причин) також повинні скласти модульну контрольну роботу протягом двох тижнів.

Під час другого модульного підсумкового контролю викладач оголошує загальну кількість балів накопичених студентом. Якщо здобувач набрав 60 і більше балів, то екзамен може бути виставлений за результатами підсумкових модульних контролів на момент оголошення результатів. У разі, якщо здобувач бажає поліпшити свою оцінку, він складає екзамен за всією програмою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання модульного циклу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка: національна та ECTS	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно А	Здобувач дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання здобувач застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
82-89	Добре В	Здобувач повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань здобувач застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою
74-81	Добре С	Здобувач розкрив теоретичні питання, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.
64-73	Задовільно D	Здобувач розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння матеріалу.
60-63	Задовільно Е	Здобувач неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі.
35-59	Незадовільно FХ	Здобувач не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий здобувач виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

0-34	Незадовільно F	Здобувачу, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.
------	-------------------	--

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Семестровий контроль з дисципліни «Геологія загальна та історична» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю усна за змістом і структурою екзаменаційних білетів, які розглядаються та затверджуються на засіданні випускової кафедри.

Якщо здобувач за результатами підсумкового модульного контролю набрав 60 і більше балів, а на екзамені отримав менше 60 балів, то викладач має право з метою з'ясування повноти оволодіння програмою дисципліни, сформованості умінь та навичок, поставити додаткові питання в межах програми навчальної дисципліни. Підсумкова оцінка з дисципліни визначається викладачем з врахуванням балів, отриманих за відповіді на додаткові питання. Під час відповіді на питання екзаменаційного білета враховується чіткість, логічність і послідовність викладу матеріалу, культура мовлення, уміння аналізувати, порівнювати, робити узагальнення та висновки.

Критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Геологія як наука. Геологічна діяльність екзогенних процесів.*

Тема 1. Геологія як наука. Структура та основні етапи розвитку науки. Поняття про геологічні процеси. Розвиток геології в Україні.

Тема 2. Вивітрювання гірських порід і його значення. Фізичне вивітрювання. Хімічне вивітрювання. Органічне вивітрювання.

Тема 3. Елювій, делювій, умови їх формування та особливості. Поняття елювій, схема будови елювіальної товщі. Поняття делювій, схема утворення делювію.

Тема 4. Види води в гірських породах. Поняття про зони аерації і насичення. Вода у вигляді пари. Зв'язана вода. Гравітаційна та капілярна вода. Вода у твердому стані. Схематична будова зони аерації і насичення.

Тема 5. Поняття про підземні води, ґрунтові та міжпластові води. Поняття ґрунтові води, особливості та режим ґрунтових вод. Схема залягання ґрунтових вод. Поняття міжпластові води, їх особливості. Схема залягання міжпластових вод.

Тема 6. Артезіанські та тріщино-карстові води. Типи та класифікація джерел. Поняття артезіанські води, їх особливості. Схематична будова артезіанського басейну. Поняття тріщино-карстові води, їх особливості. Схеми утворення різних видів тріщино-карстових вод. Поняття низхідні джерела, їх типи та схеми залягання. Поняття висхідні джерела, їх типи та схеми залягання.

Тема 7. Карст, умови його розвитку та значення. Умови розвитку карсту. Характеристика карстових форм. Карстові райони України. Значення вивчення карсту.

Тема 8. Геологічна робота річок. Поділ геологічної роботи річок. Схематична будова річкової долини. Схематична будова алювіальної паски. Типи і будова річкових терас.

Змістовий модуль 2. Льодовикові та еолові процеси.

Ендогенні процеси та історія розвитку планети.

Тема 9. Геологічна робота льодовиків. Умови живлення і руху льодовиків. Типи зледеніння. Льодовикова денудація. Льодовикова акумуляція. Льодовикові та водно-льодовикові відклади.

Тема 10. Геологічні процеси в перигляціальній зоні. Мерзлотні процеси. Нагромадження лесу. Термокарст та термоабразія. Полігональне розтріскування.

Тема 11. Геологічна робота вітру. Денудаційна робота вітру. Транспорт та акумуляція матеріалу. Еолові відклади, леси. Особливості будови лесово-ґрунтових серій плестоцену.

Підходи до господарського освоєння лесових товщ.

Тема 12. Геологічна робота моря. Морська абразія. Фактори седиментогенезу. Типи морських осадків. Морські фації.

Тема 13. Процеси внутрішньої динаміки Землі. Рухи земної кори. Особливості та внутрішня будова платформ. Особливості геосинклінальних систем. Етапи розвитку геосинклінальних систем.

Тема 14. Дислокації. Складчасті дислокації. Розривні дислокації. Типи морських осадків. Морські фації.

Тема 15. Основні структурні елементи земної кори і літосфери. Структури континентальної та океанічної кори. Структура перехідних зон між континентами і океанами. Основні геотектонічні гіпотези.

Тема 16. Основні етапи еволюції планети та органічного світу. Догеологічний етап. Гандвана і Лавразія. Докембійський період. Палеозойська ера. Мезозойський етап. Кайнозойський етап.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>денна</i>					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Геологія як наука.	6	2				4
Тема 2. Вивітрювання гірських порід.	8	2		2		4
Тема 3. Елювій, делювій, умови їх формування та	8	2		2		4

особливості.					
Тема 4. Види води в гірських породах. Поняття про зони аерації і насичення.	8	2		2	4
Тема 5. Поняття про підземні води, ґрунтові та міжпластові води.	8	2		2	4
Тема 6. Артезіанські та тріщино-карстові води. Типи та класифікація джерел.	8	2		2	4
Тема 7. Карст, умови його розвитку та значення.	8	2		2	4
Тема 8. Геологічна робота річок.	11	4		1	6
Модульна контрольна робота	1			1	
Разом за модуль	66	18		14	34
Модуль 2					
Тема 9. Геологічна робота льодовиків.	8	2		2	4
Тема 10. Геологічні процеси в перигляціалній зоні.	8	2		2	4
Тема 11. Геологічна робота вітру.	8	2		2	4
Тема 12. Геологічна робота моря.	8	2		2	4
Тема 13. Процеси внутрішньої динаміки Землі.	8	2		2	4
Тема 14. Дислокації.	6	2		-	4
Тема 15. Основні структурні елементи земної кори і літосфери.	11	4		2	5
Тема 16. Основні етапи еволюції планети та органічного світу.	11	4		1	6
Модульна контрольна робота	1			1	
Разом за модуль	69	20		14	35
Разом за семестр	135	32		28	69

(заочна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>заочна</i>					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Тема 1. Геологія як наука. Вивітрювання гірських порід.	3,5	0,5				3
Тема 2. Вивітрювання гірських порід.	4,5	0,5				4
Тема 3. Елювій, делювій, умови їх формування та особливості.	8	1				7
Тема 4. Види води в гірських породах. Поняття про зони аерації і насичення.	6,5	1				7
Тема 5. Поняття про підземні води, ґрунтові та міжпластові води.	6,5	1				8
Тема 6. Артезіанські та тріщино-карстові води. Типи та класифікація джерел.	6,5	1				8
Тема 7. Карст, умови його розвитку та значення.	8	1				7
Тема 8. Геологічна робота річок.	9	1		1		8
Тема 9. Геологічна робота льодовиків.	9	1		1		7
Тема 10. Геологічні процеси в перигляціалній зоні.	9	1		1		8

Тема 11. Геологічна робота вітру.	8,5	1		1		7
Тема 12. Геологічна робота моря.	6,5	0,5				7
Тема 13. Процеси внутрішньої динаміки Землі.	7,5	1				7
Тема 14. Дислокації.	8	1				8
Тема 15. Основні структурні елементи земної кори і літосфери.	8	1		1		7
Тема 16. Основні етапи еволюції планети та органічного світу.	11,5	0,5		1		12
Разом за семестр	120	14		6		115

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Фізичні властивості породоутворюючих мінералів. Класифікація породоутворюючих мінералів.	2	0,5
2	Умови утворення, структура і текстура магматичних порід.	2	-
3	Класифікація магматичних порід.	2	0,5
4	Умови утворення та структура осадових гірських порід.	2	0,5
5	Класифікація осадових гірських порід.	2	
6	Умови утворення, структура та текстура метаморфічних гірських порід.	2	0,5
7	Класифікація метаморфічних гірських порід.	2	0,5
8	Визначення “мінерал” та “гірська порода”. Головні принципи класифікації мінералів. Відвідування геологічного музею факультету. Ознайомлення з експозицією музею.	2	0,5
9	Опис головних породоутворюючих мінералів за зразками навчальної колекції.	2	1
10	Опис та визначення магматичних гірських порід за зразками навчальної колекції.	2	0,5
11	Типи магматичних тіл. Особливості будови вулканічних апаратів.	2	-
12	Опис та визначення основних осадових гірських порід уламкового типу.	2	0,5
13	Головні класифікаційні ознаки осадових порід хомогенного походження, визначення їх основних типів.	2	0,5
14	Органогенні осадові гірські породи. Опис та визначення.	2	0,5
Разом		28	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Розглянути та проаналізувати головні етапи розвитку геології як науки, визначити теоретичне та практичне значення геології.	4	6
2	Проаналізувати та графічно зобразити. внутрішні оболонки Землі із зазначенням характеристик кожної.	4	6
3	Побудувати таблицю середнього хімічного складу земної кори, провести його аналіз та охарактеризувати методи визначення.	4	7
4	Самостійно накреслити та розфарбувати геохронологічну таблицю,	5	6

	уяснити різницю хронологічних та стратиграфічних підрозділів та їх відповідність, вивчити назви підрозділів до відділів(епох) та основні вікові межі.		
5	Побудувати класифікаційну схему екзогенних та ендегенних геологічних процесів та проаналізувати джерела їх виникнення.	4	7
6	Проаналізувати формування кір вивітрювання у межах України, підготувати реферат на тему “Кори вивітрювання України”.	4	6
7	Розглянути стадії формування ярів та особливості їх формування у межах правобережжя Тиси.	4	7
8	Побудувати схеми різних типів терас. Підготувати інформацію щодо найбільших річок світу та України, визначити характер їх живлення та геологічні процеси у їх межах.	4	7
9	Підготувати реферат на тему “Карст України”	4	6
10	Проаналізувати причини виникнення зсувів у межах Карпат.	4	7
11	Проаналізувати відмінності між режимом гірських та покривних льодовиків.	4	7
12	Опанувати тему “Зледеніння в історії Землі та причини їх виникнення.	4	7
13	Замалювати форми інтрузивних тіл та охарактеризувати особливості їх формування та будови.	4	6
14	Визначити відмінності у структурі вулканічних апаратів із різними типами вивержень. Скласти таблицю різних типів вулканів світу.	4	7
15	Скласти таблицю різних типів вулканів світу.	4	7
16	Графічно зобразити різні типи складок за класифікаційними категоріями та їх елементи.	4	7
17	Зобразити різні типи розривних порушень за класифікаційними категоріями та їх елементи. На навчальній геологічній карті проаналізувати структуру розривних порушень.	4	7
	Разом	69	115

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійний пристрій для проведення лекційних занять, персональні ноутбуки, планшети.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: прикладні програми (MS Office 2010, MS Windows XP), система електронного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua>, електронна пошта на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

Обладнання: навчальні карти, атласи, прилади і матеріали кабінету геології (колекції мінералів та гірських порід тощо).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Іванік О.М., Менасова А.Ш., Крочак М.Д. Загальна геологія. Навчальний посібник. Київ. 2020., 205 с. Режим доступу URL: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/General_geology_Ivanik_Menasova_Krochak.pdf
2. Бортник С.Ю., О.В. Ковтонюк, Н.М. Погорільчук Основи загальної геології: навчальний посібник-практикум / за ред. С.Ю. Бортник. Київ, 2022. 164 с. Режим доступу URL:

https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2023/04/posibnyk-praktykumpogorilchuk_bortnyk2022.pdf

3. Свинко Й.М., Сивий М.Я. Геологія: Підручник. Київ: Либідь, 2003. 480 с.
4. Чернега П.І., Годзінська І.Л. Загальна геологія: практичний курс : навчальний посібник / за ред. Чернега. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2022. 140. Режим доступу URL: <http://terra.chnu.edu.ua/zagalnageologiya-praktychnyj-kurs-navchalnyj-posibnyk/>
5. Янко В.В., Кравчук Г.О. Загальна геологія. Навчально-методичний посібник для бакалаврів спеціальності 103 «Науки про Землю». Одеса: ОНУ, 2023. 129 с. Режим доступу URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/diplom>
6. Микита М.М. Методичні матеріали для виконання лабораторних робіт з курсу “Геологія загальна та історична”. Ужгород. Видав. ДВНЗ “УжНУ”, 2020. 58 с.

Допоміжна література

1. Богуцький А. Яцишин А. Дмитрук Р., Томенюк О. Геологія загальна та історична. Лабораторний практикум : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 138 с. Режим доступу URL: https://geography.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/03/2018_Bogucki_et_al_Geology.pdf
2. Зоценко М.Л. Винников Ю.Л. Основи гідрогеології та інженерної геології: навч. посібник. Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023. 258 с.
3. Мізерський В. Смішко Р. Динамічна геологія (загальна геологія): навчальний посібник : пер. – 2-ге вид., випр. Львів : Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2011. 354 с.
4. Смішко Р.М. Геологія з основами геоморфології. Навч. посібн. Львів: видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. 106 с.
5. Тихоненко Д.Г. Дегтярьов В.В., Шуковський М.А. Геологія з основами мінералогії: Навч. посібник / за ред. Д. Г. Тихоненко. К.: Вища освіта, 2003. 287 с.
6. Атлас Геологія та корисні копалини України. Київ. Вид-во НАН України, 2001. 168с.
7. Мислюк О. О., Хоменко О.М. Геологія з основами геоморфології [Електронний ресурс] : навч. посіб; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2018. 163 с. режим доступу: <http://elib.chdtu.edu.ua/e-books/2832>
8. Богуцький А.Б. та ін. Породоутворюючі мінерали і гірські породи (лабораторний практикум) Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1998 р. 67 с.
9. Микита М., Салюк М., Славик Р. Інтрузивні утворення Вулканічних гір Закарпаття. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*: мат. міжн. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Переяслав-Хмельницький, 30–31 жовтня, 2015). м. Переяслав Хмельницький, 2015. С. 147-152.
10. Mykyta M., Salyuk M., Slavik R., Karabiniuk M., Leta V. Characteristics of volcanic mountains morphostructure of Transcarpathia, Ukraine. *Forum geografic*, 2022. Vol. XXI, Issue 2. P. 97-108. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/51504>
11. 4. Mykyta M., Salyuk M., Chyniak V., Leta V., Zadorozhnyy A. Kamianytsia quarry as a geological training ground for geography students. *International Conference of Young Professionals GeoTerrace 2023*. 2023. Vol. 2023. P. 1-5. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/71309>
12. Mykhailo Mykyta, Mariana Saliyk, Roman Slavik, Mykola Karabiniuk, Vasyl Leta Characteristics of volcanic mountains morphostructure of Transcarpathia, Ukraine. *Forum geografic*, XXI Vol. 2. 2022.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Підручники для вивчення навчальної дисципліни:
http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Lukienko_struct_geology.pdf
http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/2574/Kurs_lekcij.PDF
<https://www.twirpx.com/file/419995/>

https://zu.edu.ua/doc/bio/np_geologiya.pdf

2. Освітні портали:

Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.

Наукометрична база Scopus. URL: <https://www.scopus.com/>

Оглядові геологічні карти. URL: <https://data.gov.ua/en/dataset/a0bfef42-e614-44aa-9219-6a4af55081d6/resource/0a878eda-8c29-4cfe-bd3a-4e732976da85>

Географічні карти України. URL: <https://geomap.land.kiev.ua/>

ДНВП «Картографія». Інтерактивна карта України.

URL: <https://kgf.com.ua/?route=extension/module/maps&mapid=glb>

<https://www.googleadservices.com/pagead/aclk>